

POVZETEK

LETNO POROČILO O DEJAVNOSTIH ZA LETO 2019

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

#PENSIONS #INSURANCE

<https://www.eiopa.europa.eu/>

Manuscript completed in June 2020

1st edition

Neither the European Insurance and Occupational Pensions Authority (EIOPA) nor any person acting on behalf of the EIOPA is responsible for the use that might be made of the following information.

Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2020

Images copyright: Pages: cover page: AdobeStock; other images EIOPA/Joppen; All illustrations, copyright EIOPA

PDF ISBN 978-92-9473-258-3 ISSN 2529-590X doi: 10.2854/251375 EI-AD-20-001-SL-N

© EIOPA, 2020

Reproduction is authorised provided the source is acknowledged.

For any use or reproduction of photos or other material that is not under the copyright of the EIOPA, permission must be sought directly from the copyright holders.

PRORAČUN

27,1 milijona EUR

60% od organov držav članic

40% od Evropske komisije

Opredeljeno razmerje držav Evropske združenje za prosto trgovino (EFTA)

303 produkti in storitve v delovnem programu

91% izvedenega po načrtu

100% namenskih sredstev (obveznosti) izvedenih

STRESNI TEST v SEKTORJU POKLICNIH POKOJNIN

je vključeval oceno okoljske, socialne in upravljalvske izpostavljenosti.

19 držav

60% nacionalnih sektorjev DB (opredeljenih koristi)

50% nacionalnih sektorjev DC (opredeljenih zavez)

176 institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje

OBJAVE ORGANA EIOPA

6 mnenj

2 priporočili

28 poročil

3 smernice

15 javnih posvetovanj

225 govorov

198 obiskov organa EIOPA

395 gostov na letni konferenci

Ključne publikacije

Poročilo o potrošniških trendih

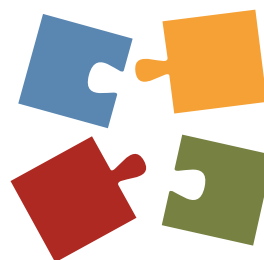
Vprašanja o varstvu potrošnikov pri potovalnih zavarovanjih

Masovni podatki pri zavarovanjih vozil in zdravstvenih zavarovanjih

Uporabnikom prijazen model izkaza pokojninskih prejemkov

EVKLJUČEN V 53 KOLEGIJEV NADZORNIKOV

7
22

Skupnih preverjanj na kraju samem
Dejavno sodelovanje v 22 nacionalnih nadzornih organih

8

Dvostranskih sodelovanj z nacionalni mi nadzornimi organi

Tehnična pomoč Hrvaški

PREDGOVOR PREDSEDNIKA

Veseli me, da lahko predstavim ta zapis o dosežkih organa EIOPA v letu 2019.

V okviru svojega poslanstva spodbujanja skupnega pristopa k nadzoru uporabljamo nabor orodij za nadzor, kot so platforme za sodelovanje, ki jih uporabljamo za obravnavo netrajnostnih čezmejnih poslovnih modelov.

V preteklem letu smo okrepili tudi svoje delo na področju izvajanja nadzora poslovanja, tako da so potrošniki zaščiteni pred slabimi poslovnimi praksami. To velja tudi za potovalno zavarovanje. S tematskim pregledom smo odkrili nekatere poslovne modele, pri katerih je tveganje povišano, zaradi česar se pojavljajo pomisleki glede nadzora. Zato smo zavarovalnicam in zavarovalnim posrednikom izdali opozorilo, da odpravijo visoke provizije pri produktih potovalnih zavarovanj.

Pri našem nenehnem delu na področju potrošniških trendov smo odkrili štiri področja, ki jim je treba nameniti dodatno pozornost: življenjska zavarovanja, ki se prodajajo skupaj s hipotekarnimi krediti (nanje se bomo osredotočali v letu 2020), produkti, vezani na enoto, dodatno zavarovanje in obravnava zahtevkov pri zavarovanju motorjev.

Okolje z dolgotrajnimi nizkimi obrestnimi merami še naprej ustvarja izzive za zavarovalnice in pokojninske sklade. Na področju zavarovanj to obravnavamo kot del našega pregleda solventnosti.

II. V splošnem je okvir direktive Solventnost II učinkovit in dobro deluje. Zato na rezultat pregleda gledamo kot na evolucijo in ne revolucijo.

Poleg nujne prilagoditve umerjanja tveganja spremembe obrestnih mer si prizadevamo za uravnotežen vpliv predlogov v njem. Eno od ključnih področij je sorazmernost in organ EIOPA je predstavil predloge, namenjene znatnemu zmanjšanju zahtev glede poročanja za podjetja z nizkim profilom tveganja.

Okolje z nizkimi obrestnimi merami predstavlja izziv tudi za varčevalce. Leta 2019 smo nadaljevali delo v zvezi z modelom izkaza pokojninskih prejemkov, ki bo institucijam za poklicno pokojninsko zavarovanje v pomoč pri zagotavljanju jasnih informacij članom sistema pokojninskega zavarovanja, ki bodo tako lahko sprejemali bolj informirane odločitve o svojih pokojninskih varčevanjih.

Okolje z nizkimi obrestnimi merami predstavlja izziv tudi za varčevalce. Leta 2019 smo nadaljevali delo v zvezi z modelom izkaza pokojninskih prejemkov, ki bo institucijam za poklicno pokojninsko zavarovanje v pomoč pri zagotavljanju jasnih informacij članom sistema pokojninskega zavarovanja, ki bodo tako lahko sprejemali bolj informirane odločitve o svojih pokojninskih varčevanjih.

Za večjo podporo zasebnim varčevalcem pri doseganju njihovih pokojninskih ciljev moramo upoštevati tudi stran povpraševanja, zlasti v okviru unije kapitalskih trgov. Leta 2019 smo začeli z delom na področju tehničnih standardov in tehničnih nasvetov za uvedbo vseevropskega osebnega pokojninskega produkta (PEPP); po našem mnenju imajo enostavni, prenosljivi in v prvi vrsti digitalni produkti, kot je PEPP, lahko ključno vlogo pri pomoči ljudem, da varčujejo za svojo upokojitev.

Čeprav digitalizacija potrošnikom prinaša mnoge priložnosti, pa vključuje tudi tveganja. V tematskem pregledu uporabe masovnih podatkov pri zavarovanju motorjev in zdravstvenem zavarovanju smo izpostavili vprašanja, povezana s pravičnostjo in etiko. Organ EIOPA to podrobneje preučuje prek svoje posvetovalne strokovne skupine, ki nam pomaga pri razvoju načel digitalne odgovornosti na področju zavarovalništva.

Z digitalizacijo se povečuje tudi število kibernetских napadov. Leta 2019 je organ EIOPA v dialogu s predstavniki panoge dodatno preučil trg kibernetских zavarovanj.

V novicah so leta 2019 prevladovalе klimatske spremembe. Naše delo na tem področju je vključevalo pripravo mnenja o tem, kako vključiti tveganja, povezana s podnebjem, v direktivo Solventnost II, prvič pa tudi oceno okoljske, socialne in upravljalvske izpostavljenosti pri stresnem testu poklicnih pokojnin. Trdno verjamemo, da imajo zavarovalnice prek svojih investicijskih in jamstvenih dejavnosti pri prehodu na zeleno gospodarstvo vodilno vlogo pri prispevanju k prilagajanju podnebnim spremembam in njihovem blaženju. Kot dolgoročni investitorji imajo podobno vlogo lahko tudi pokojninski skladi.

Čeprav so tveganja pri naravnih katastrofah in kibernetски varnosti zelo različna, imajo skupne točke: meje so pri njih precej nepomembne, motnje, ki jih lahko povzročijo gospodinjstvom, podjetjem in finančnemu sistemu, pa so lahko resne in drage. Organ EIOPA meni, da moramo mi kot nadzorniki, industrija in organi javnega sektorja za obravnavo teh globalnih izzivov ukrepati skupaj. Z usklajenim pristopom bo odziv močnejši in uspešnejši.

Naši dosežki leta 2019 so bili tudi rezultat stalne podpore našega odbora nadzornikov in evropskih ustanov ter sodelovanja z njimi, pa tudi neprekinjenega dialoga s potrošniki, industrijo in drugimi deležniki prek naših skupin deležnikov ter posvetovalnih pristopov; v zvezi s tem se veselim nadaljnje sodelovanja, tako da bomo lahko izpolnili svoje naloge.

V prihodnosti bo organ EIOPA še naprej izpolnjeval svoje poslanstvo, vendar v okolju, ki mu vlada izbruh koronavirusa.

V tem pogledu se bomo še naprej osredotočali na varstvo potrošnikov ter finančno stabilnost sektorja zavarovanj in pokojnin, zlasti tako, da bo ta sektor ostal odporen, pravičen in sposoben ponovne rasti. Da bi to dosegli, bomo še naprej podpirali pobude Evropske komisije za izpolnjevanje evropskega zelenega dogovora, Evropo, pripravljeno na digitalno dobo, in gospodarstvo, ki služi ljudem.

Na ta način bomo zagotovili, da bodo zavarovanja in pokojnine v središču stabilnega evropskega finančnega sektorja in da bo ta posledično služil državljanom.

Gabriel Bernardino

PREDGOVOR IZVRŠNEGA DIREKTORJA

Naš cilj v letu 2019 je bil, da pri izpolnjevanju nalog, ki so nam bile dodeljene, delujemo kot učinkovita in uspešna organizacija; veseli me, da lahko povem, da smo z doseganjem vseh ključnih kazalnikov uspešnosti ta cilj dosegli. Pri vseh štirih strateških prednostnih nalogah, pa tudi medsektorskih temah trajnostnih financ in zavarovalniške tehnologije InsurTech smo ohranjali visoke standarde.

Našo sposobnost uspešnega izpolnjevanja nalog podpira strokovna, usposobljena in angažirana delovna sila. V podporo nadaljnjemu razvoju naših človeških virov smo še naprej izvajali okvir kompetenc ter ga vključili v različne funkcije in procese. Število članov osebja v naši organizaciji se je povečalo s 158 na 166, pri čemer je bilo skoraj 80 % osebja dodeljenega ključnim poslovnim dejavnostim.

Pri uspešnem izpolnjevanju nalog nam je v pomoč tudi naša sposobnost hitrega odzivanja na spreminjajoče se prednostne naloge. Negotovost v zvezi z izstopom Združenega kraljestva iz Evropske unije je od Organa zahtevala vzdrževanje stanja stalne pripravljenosti na operativni odziv, če o prihodnjem odnosu ne bi bil dosežen politični dogovor.

V drugi polovici leta 2019, po zaključku pregleda evropskih nadzornih organov, je organ EIOPA pregledal, spremenil in pripravil poslovnik, da bi zagotovil pripravljenost na prevzem novih nalog in pooblastil z januarjem 2020.

Organ EIOPA je pozdravil sprejetje zakonodajnega predloga za vseevropski osebni pokojninski produkt (PEPP) in takoj začel pripravljati podporne predpise, da bi zagotovil pravilno uvedbo PEPP. Začel je tudi z delom na področju novih procesov in rešitev IT, ki so potrebne za registracijo produktov in nadziranje nacionalnega nadzora.

Med letom se je Organ zavezal učinkoviti in odgovorni uporabi virov. Operativni proračun Organa za leto 2019 je znašal 27,1 milijona EUR, ob koncu leta pa smo izvedli 100 % odobritev za prevzem obveznosti in 85,6 % odobritev plačil.

Organ EIOPA izvaja svoje dejavnosti popolnoma v skladu s predpisi EU, pri čemer deluje odprto in pregledno. V sklop naše politike odgovornosti spada tudi dejstvo, da smo predmet letnih revizij Evropskega računskega sodišča, službe za notranjo revizijo Evropske komisije in našega notranjega revizorja. Organ EIOPA pozdravlja sodelovanje z vsemi evropskimi institucijami in je redno sodeloval na sestankih za preglede v Evropskem parlamentu, vključno z obravnavo pred Odborom za ekonomske in monetarne zadeve Evropske komisije novembra 2019.

Organ EIOPA je v okviru svojih stalnih prizadevanj za učinkovitost še naprej uvajal e-rešitve, zlasti pri administrativnih postopkih. Nadaljnji napredek je bil dosežen pri prehodu na sisteme Evropske komisije za upravljanje človeških virov in poslanstva.

Organ je za doseganje ekonomije obsega na področju javnih naročil sodeloval tudi z drugimi agencijami EU.

Tako kot v prejšnjih letih so nam tudi zdaj koristili tesno sodelovanje s partnerji v pristojnih nacionalnih organih in plodni odnosi s člani našega upravnega odbora in odbora nadzornikov.

Da bi pridobili povratne informacije o svojem delu, smo še naprej pridobivali mnenja veliko različnih deležnikov, zlasti prek naših skupin deležnikov, pa tudi prek posvetovanj in dogodkov.

Kot organizacija smo zavezani operativni trajnosti in to poročilo prvič vsebuje tudi izjavo o našem sistemu za okoljsko ravnanje in presojo. Uvedba elektronskih delovnih postopkov za zmanjšanje porabe papirja in posodobitve opreme za videokonference za spodbujanje sodelovanja pri delavnicah in dogodkih na daljavo sta dva primera ukrepov, ki smo jih sprejeli leta 2019, da bi zmanjšali svoj vpliv na okolje. Oba ukrepa sta nam olajšala delo, zlasti odkar smo v letu 2020 začeli delati od doma daljše obdobje.

V prihodnosti bomo morali svoje delo in načine dela dejansko prilagoditi novim izzivom, kot so odgovornosti, ki izhajajo iz pregleda Evropskega nadzornega organa, motnje v gospodarstvu, ki jih je povzročila pandemija koronavirusa, in prilagajanje delovnih mest na okolje po koronavirusu.

Osebjem organa EIOPA in kolegom iz pristojnih nacionalnih organov ter odboru nadzornikov in upravnemu odboru se želim zahvaliti za njihov dragocen prispevek k našemu delu. Prepričan sem, da se bomo z njihovo nadaljnjo predanostjo lahko soočili z zgoraj navedenimi izzivi. Na ta način lahko še naprej spodbujamo močna in odporna sektorja zavarovanj in poklicnih pokojnin v Evropi, ki koristita ljudem, podjetjem in gospodarstvu po vsej Evropi.

Fausto Parente

POVZETEK

Organ EIOPA je imel tudi v letu 2019 ključno vlogo pri nadzoru zavarovanj in pokojnin v Evropi, pri čemer je tesno sodeloval z nacionalnimi organi, evropskimi institucijami in drugimi deležniki, da bi izpolnil strateške cilje, ki jih je določil v svojem letnem delovnem programu za leto 2019.

Spodbujanje nadzora in regulacije pri vodenju poslov

Organ EIOPA je z uredbo, ki se nanaša nanj, pooblaščen za prevzem vodilne vloge pri spodbujanju preglednosti, enostavnosti in pravičnosti na celotnem notranjem trgu. Za to je ključno oblikovanje zanesljivega regulativnega okvira.

V okviru direktive o distribuciji zavarovalnih produktov si je organ EIOPA prizadeval za uresničitev številnih ciljev, vključno s pregledom pravil za zagotavljanje splošnih koristi in pregledom sklepa o sodelovanju pristojnih organov.

Med letom je organ EIOPA močno okreпил svoje delo na področju nadzora pri vodenju poslov. Primer s tega področja je uvedba obiskov nacionalnih nadzornih organov. Organ EIOPA je še naprej izvajal dejavnosti spremljanja trga, zlasti s poročili o potrošniških trendih.

Tematski pregled vprašanj, povezanih z varstvom potrošnikov pri potovalnih zavarovanjih je razkril povišana tveganja ravnanja pri nekaterih poslovnih modelih, vključno s strukturami nadomestil, ki temeljijo na zelo visokih provizijah, pogosto v škodo potrošnikov. Kot rezultat tega pregleda je organ EIOPA zavarovalnicam in zavarovalnim posrednikom izdal opozorilo, da odpravijo visoke provizije, povezane s produkti potovalnih zavarovanj.

Leta 2019 je organ EIOPA objavil svoje prvo poročilo o stroških in pretekli uspešnosti zavarovalnih in pokojninskih produktov. Poročilo je pokazalo, da se stroški razlikujejo glede na vrsto produkta, premijo, kategorijo tveganja in sodno pristojnost, pa tudi, da je primerjava uspešnosti zaradi razlik med produkti precejšen izziv.

Vodenje konvergence k visokokakovostnemu nadzoru varnega in skrbnega poslovanja

Osrednje področje delovanja organa EIOPA je doseganje skupnega evropskega pristopa k nadzoru.

Leta 2019 se je organ EIOPA lotil obsežnega dela v okviru pregleda direktive Solventnost II za leto 2020. Pregled bo zagotovil, da bo uredba, ki pomeni mejnik na tem področju, še naprej ustrezala svojem namenu.

V okviru izvajanja direktive o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje (IORP II)

je organ EIOPA usmeril svoja prizadevanja v doseganje sorazmerne in ustrezne uporabe direktive po vsej Evropi.

Organ EIOPA je deloval tudi na področju razvoja modela izkaza pokojninskih prejemkov, da bi članom pomagal bolj razumeti njihove pokojninske vsote in prihodek, ki bi ga lahko prejeli, ko bodo upokojeni.

Februarja 2019 je bil dosežen politični sporazum med Evropskim parlamentom in državami članicami o predlogu vseevropskega osebnega pokojninskega produkta (PEPP). Na podlagi tega je organ EIOPA začel razvijati več specifičnih tehničnih ciljev PEPP v skladu z uredbo PEPP.

Na mednarodni ravni je organ EIOPA prispeval k temu, da so bili novembra 2019 sprejeti prvi globalni okviri za nadzor mednarodno dejavnih zavarovalniških skupin, vključno z različico 2.o standarda zavarovalniškega kapitala in odpravljanjem sistemskega tveganja v zavarovalniškem sektorju. Med letom je organ EIOPA z izvajanjem svojega načrta konvergence nadzora še naprej vzpostavljajl dosleden pristop k nadzoru in spodbujal dosledne nadzorne prakse. Prednostna področja so bila uporaba sorazmernosti, nadzor notranjih modelov in nadzor čezmejnega poslovanja.

Organ EIOPA je vzpostavil dodatne platforme za čezmejno sodelovanje, da bi spodbudil tesnejše in pravočasnejše sodelovanje med pristojnimi nacionalnimi organi pri konkretnih čezmejnih primerih, kar omogoča hitrejše prepoznavanje in oceno tveganj pri mednarodnem poslovanju.

Organ EIOPA je sodeloval tudi pri dveh dodatnih medsebojnih strokovnih pregledih v zvezi z rednim poročilom o nadzoru in sodelovanjem pristojnih nacionalnih organov pri čezmejnem poslovanju.

V letu 2019 je organ EIOPA še naprej namenjal posebno pozornost razvoju dogodkov po izstopu Združenega kraljestva iz Evropske unije in njegovemu morebitnemu vplivu, pri čemer je pozval nacionalne nadzorne organe, naj zmanjšajo škodo za imetnike zavarovalnih polic in zavarovalne upravičence.

Krepitev finančne stabilnosti sektorja zavarovanj in poklicnih pokojnin

Organ EIOPA si je še naprej prizadeval opredeliti trende ter morebitna tveganja in šibke točke, ki bi lahko negativno vplivali na pokojninski in zavarovalniški sektor po vsej Evropi. V okviru tega dela je v tem letu objavil statistiko zavarovanj in poklicnih pokojnin, vključno z drugim letnim pregledom zavarovanj, četrtnim prikazom tveganja in

poročilom o finančni stabilnosti dvakrat letno. Ključni izziv še naprej ostaja okolje z dolgotrajno nizkimi donosi.

V letu 2019 je organ EIOPA izvedel tudi stresni test sektorja poklicnih pokojnin. Ugotovitve so pokazale, da bi negativni scenarij, uporabljen pri testu, izničil skoraj četrtno vrednosti naložbenih sredstev vzorca, kar bi privedlo do znatnega zmanjšanja prejemkov.

Stresni test je prvič vključeval tudi oceno okoljske, socialne in upravljalvske izpostavljenosti. Test je osvetlil stanje trenutnega vodenja in upoštevanja okoljskih, socialnih in upravljalvskih dejavnikov v sektorju poklicnih pokojnin.

Na splošno pri kapitalskih naložbah vzorca obstaja visok ogljični odtis, povezan z gospodarstvom EU. Poleg tega so pri večini sodelujočih skladov upoštevanji okoljski, socialni in upravljalvski dejavniki, vpliv teh dejavnikov na tveganja in donose pa je trenutno ocenjen za manj kot 20 % vzorca.

Organ EIOPA je organiziral tudi posvetovanje o vzpostavitvi evropske mreže jamstvenih shem za nacionalna zavarovanja, ki so ustrezno usklajena in zadostno financirana.

Medsektorske teme

Organ EIOPA je nadaljeval delo na področju trajnostnih financ. To je vključevalo tudi podporo akcijskega načrta Evropske komisije za trajnostne finance in objavo mnenja, ki je obravnavalo vključitev tveganj, povezanih s podnebjem, v direktivo Solventnost II.

Na področjih zavarovalniške tehnologije Insurtech, digitalizacije in kibernetске odpornosti je organ EIOPA opravljal delo v zvezi z različnimi vidiki digitalnih financ. To je vključevalo zunanje izvajanje v oblaku, umetno inteligenco in masovne podatke, s ciljem spodbuditi konvergenco nadzora, olajšati enake konkurenčne pogoje na podlagi načela sorazmernosti ter uporabiti tehnološko nevtralen pristop do finančnih inovacij. Leta 2019 je organ EIOPA v okviru spremljanja tematskega pregleda uporabe masovnih podatkov pri zavarovanju vozil in zdravstvenem zavarovanju ustanovil posvetovalno strokovno skupino, ki mu pomagala pri razvoju načel digitalne odgovornosti za sektor zavarovanj.

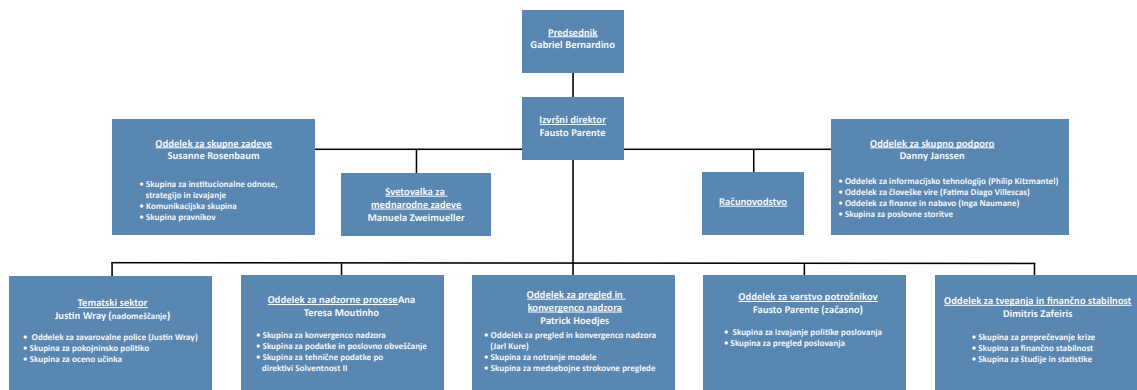
V tem poročilu o kibernetских tveganjih za zavarovalnice je organ EIOPA ugotovil, da digitalno gospodarstvo in tehnološki napredek ponujata priložnosti kibernetским zavarovateljem. Ustrezno kritje kibernetских zavarovanj je lahko dragocen prispevek pri obvladovanju kibernetских tveganj, s katerimi se soočajo podjetja in stranke. Dobro

razvit trg kibernetских zavarovanj ima lahko ključno vlogo pri omogočanju prehoda na digitalno gospodarstvo.

Učinkovito in uspešno uresničevanje nalog

Leta 2019 je organ EIOPA še naprej deloval kot učinkovita in uspešna organizacija, hkrati pa iskal možnosti za dodatne izboljšave administrativnih postopkov.

ORGANIGRAM

STIK Z EU

Osebno

Po vsej Evropski uniji je na stotine informacijskih točk Europe Direct. Naslov najbližje lahko najdete na spletni strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

Po telefonu ali elektronski pošti

Europe Direct je služba, ki odgovarja na vaša vprašanja o Evropski uniji. Nanjo se lahko obrnete:

- s klicem na brezplačno telefonsko številko: 00 800 6 7 8 9 10 11 (nekateri ponudniki lahko klic zaračunajo),
- s klicem na navadno telefonsko številko: +32 22999696 ali
- po elektronski pošti s spletne strani: https://europa.eu/european-union/contact_sl.

ISKANJE INFORMACIJ O EU

Na spletu

Informacije o Evropski uniji v vseh uradnih jezikih EU so na voljo na spletišču Europa: https://europa.eu/european-union/index_sl.

Publikacije EU

Brezplačne in plačljive publikacije EU lahko prenesete s <http://op.europa.eu/sl/publications> ali jih tam naročite. Za več izvodov brezplačnih publikacij se obrnite na Europe Direct ali najbližjo informacijsko točko (https://europa.eu/european-union/contact_sl).

Zakonodaja EU in drugi dokumenti

Do pravnih informacij EU, vključno z vso zakonodajo EU od leta 1952 v vseh uradnih jezikovnih različicah, lahko dostopate na spletišču EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>.

Odpri podatki EU

Do podatkovnih zbirk EU lahko dostopate na portalu odprtih podatkov EU (<http://data.europa.eu/euodp/sl>). Podatke lahko brezplačno prenesete in uporabite tudi v komercialne namene.

**EUROPEAN INSURANCE AND
OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY**

Westhafenplatz 1,
60327 Frankfurt am Main, Germany

<https://www.eiopa.europa.eu/>

**Urad za publikacije
Evropske unije**

ISBN 978-92-9473-258-3
ISSN 2529-590X